

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-10440
Otsuse kuupäev 06.12.2024
Komisjoni koosseis Meelis Pirn
Meelis Telliskivi
Marianne Metssoon

Tarbija
Kaupleja ABC MOTORS AS (10844561)

Tarbija nõue Kahju hüvitamine

Resolutsioon:

Jätta tarbija avaldus rahuldamata.

Kui vaidlevad pooled otsusega ei nõustu, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija ostis 11.08.2023 kauplejalt kasutatud sõiduki VW Kombi, väljalaskeaasta 2016, läbisõit 105 000 km, hinnaga 32 700 eurot. 16.07.2024 seiskus sõiduk maanteel ning enam ei käivitanud. Tarbija viis sõiduki margiesindusse probleemi tuvastamiseks, kus teatati, et sõidukil purunes mootori hammasrihm ning sõiduki mootor vajab kapitaalremonti või vahetamist.

Tarbija teatas 29.07.2024 telefoni teel ning 30.07.2024 kirjalikult kauplejale nimetatud puudusest koos nõudega vahetada välja mootor. Kaupleja keeldus tarbija nõuet rahuldamast, viidates asjaolule, et tehase poolt ettenähtud sõiduki läbisõit hammasrihma vahetamiseks ei olnud saabunud.

Tarbija lasi mootori vahetada Moller Auto Pärnu OÜ-l ning tasus selle eest 11 804,42 eurot. Tarbija nõuab kauplejalt nimetatud summa hüvitamist.

Kaupleja seisukoht:

Enne sõiduki tarbijale üleandmist teostati Sõiduki tavapärase kontroll. Sõiduki tehniline seisukord vastas müügihetkel õigusaktidega kehtestatud tehnonõuetele. Mootoririhma välp VW tehase andmetel on 200 000 km ja ajalist piirangut seatud ei ole. Sõiduki läbisõit müümisel oli ca 105 000 km. Seega ei olnud müügihetkel hammasrihma vahetamise välp ületatud.

Antud sõiduki tavapärase mootori õlikulu VW tehase juhendite kohaselt on juba uuena kuni 0,5 liiter 1000 km peale. Tarbija antud info kohaselt on konkreetse sõiduki õlikulu 1 liiter 3000-4000 km peale, mis on seega igati normi piires.

ABC Motors seisukoht on, et tarbija poolt välja toodud defektide puhul ei saa väita, et sõiduk ei olnud müügihetkel tehniliselt korras või kontrollitud. Arvestades sõiduki vanust ja läbisõitu on kohane väita, et see oli tehniliselt korras. Kuna tegemist on juba kaheksa aastat vana sõidukiga, mille puhul on mõistlik eeldada, et nii vana sõiduki puhul võivad kasutuse käigus mõned puudused tekkida ja kaupljal ei ole kohustust muuta sõidukit uueväärseks. Kasutatud asja ostjal tuleb arvestada, et kasutatud asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei kujuta endast veel lepingutingimustele mittevastavusi. Sõidukil võivadki mitmed osad vahetamist vajada ja see on auto vanust arvestades mõistlikult usutav.

Tarbija ei saanud esitatu põhjal eeldada ega nõuda, et talle üleantud sõiduk peab olema uueväärne. Kaupleja viitab Riigikohtu 31.03.2023 lahendile asjas nr 2-19-19586/85, mis selgitab, et kasutatud sõidukite võõrandamise puhul ei ole sarnaselt muudele vanadele esemetele õige VÕS § 217 lg 2 p 2 ja § 77 lg 1 kohaldamisel lepingutingimustele vastavuse hindamisel lähtuda samalaadsete uute sõidukite omadustest. Lepingutingimustele vastavaks võib osutada ka asi, millel on tuvastatud selle vanusele tavapärase kulumine või vananemine. Seega tuleb müügilepingu eseme lepingutingimustele vastavuse hindamiseks asja omadusi puudutava kokkuleppe puudumisel hinnata, mida võis ostja eseme vanust, kasutusotstarvet ja senist tegelikku kasutust arvestades müügilepingu eseme seisukorra kohta mõistlikult oodata. Kui müügilepingu eseme seisukord on halvem sellest, mida võis ostja eseme vanust, kasutusotstarvet ja senist tegelikku kasutust arvestades müügilepingu eseme seisukorra kohta mõistlikult oodata, võib tegemist olla müügilepingu eseme lepingutingimustele mittevastavusega VÕS § 217 lg 2 p 2 ja §77 lg 1 tähenduses.

Küll tuleks ka kasutatud asjade puhul nende lepingutingimustele mittevastavust VÕS § 217 lg 2 p 2 ja § 77 lg 1 järgi hinnata nii, nagu tegemist oleks uue asjaga, kui müüja on müügilepingu eset reklaamides jätnud mulje, et tegemist on uue asjaga. Sõnadest „heas korras, sõidab hästi“ ei saa aga kolleegiumi hinnangul järeldada, et kostja on sõidukit reklaaminud uue sõidukina.

Kaupleja ei ole sõiduki kohta avaldanud teavet, et see on uueväärne või täiesti puudusteta. Eelnevast tulenevalt ei ole kauplaja enda lepingust tulenevaid kohustusi rikkunud (VÕS § 100), kauplaja andis tarbijale üle lepingutingimustele vastava asja. Tarbijal ei ole alust kasutada kauplaja

vastu õiguskaitsevahendeid. Kaupleja ei ole sõiduki varjatud puuduste remontimisest keeldunud. Kuna tarbija nõudel kaupleja vastu puudub õiguslik alus siis tuleb jätta tarbija nõue täies ulatuses rahuldamata.

Komisjoni põhjendus:

Pooled sõlmisid müügilepingu. VÕS § 208 lg 1 sätestab müügilepingu poolte peamised kohustused: asja müügilepinguga kohustub müüja andma ostjale üle asja, ostja aga kohustub müüjale tasuma asja ostuhinna rahas ja võtma asja vastu. Käesoleval juhul on tegemist tarbijalemüügiga VÕS § 208 lg 4 tähenduses. VÕS § 7 lg 1 kohaselt loetakse võlasuhtes mõistlikuks seda, mida samas olukorras heas usus tegutsevad isikud loeksid tavaliselt mõistlikuks. VÕS § 7 lg kohaselt arvestatakse mõistlikkuse hindamisel võlasuhte olemust ja tehingu eesmärki, vastava tegevus- või kutseala tavadid ja praktikad, samuti muid asjaolusid.

VÕS § 76 lg 1 sätestab, et kohustus tuleb täita vastavalt lepingule või seadusele. VÕS § 76 lg 2 kohaselt tuleb kohustuse täitmisel lähtuda hea usu ja mõistlikkuse põhimõttest, võttes arvesse tavadid ja praktikad. VÕS § 100 kohaselt on kohustuse rikkumine võlasuhtest tuleneva kohustuse täitmata jätmise või mittekohane täitmine, sealhulgas täitmisega viivitamine.

VÕS § 101 lg 1 p 3 annab võlausaldajale võlgnikupoolse kohustuse rikkumise korral õiguse nõuda kahju hüvitamist. VÕS § 115 lg 1 sätestab, et kui võlgnik rikub kohustust, võib võlausaldaja koos kohustuse täitmisega või selle asemel nõuda võlgnikult kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist, välja arvatud juhul, kui võlgnik kohustuse rikkumise eest ei vastuta või kui kahju ei kuulu seadusest tulenevalt muul põhjusel hüvitamisele.

VÕS § 127 lg 1 sätestab, et kahju hüvitamise eesmärk on kahjustatud isiku asetamine olukorda, mis on võimalikult lähedane olukorrale, milles ta oleks olnud, kui kahju hüvitamise kohustuse aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud.

Antud juhul ostis tarbija kasutatud auto; väljalaskeaasta 2016, läbisõit 105 000 km, hind 32 700 eurot. Pärast seda, kui tarbija oli sõidukiga sõitnud enam kui 11 kuud, purunes sellel hammasrihm. Tarbija ei lasknud mootorit lahti võtta ega tuvasta, millist remonti mootor hammasrihma purunemise tõttu vajas. Selle asemel lasi tarbija välja vahetada kogu mootori uue mootori vastu.

Esiteks on komisjon seisukohal, et kaheksa aastat vanalt ja autolt ei saa eeldada samu omadusi, mis uutelt autodelt. Autod ja eriti nende veermiku ning mootori detailid paratamatult kuluvad ning vajavad väljavahetamist. Ka Riigikohus on selgitanud, et kasutatud sõidukite võõrandamise puhul

ei ole sarnaselt muudele vanadele esemetele õige lepingutingimustele vastavuse hindamisel lähtuda samalaadsete uute sõidukite omadustest (vt RKTko 31.03.2023, [2-19-19586/85](#), p 14).

Teiseks juhib komisjon tarbija tähelepanu sellele, tarbija ei ole tõendanud, kui suured olid kahjustused, millised detailid vajasid väljavahetamist, milline oleks olnud välja vahetamist vajanud detailide vahetamise maksumus. Enam kui 100 000 kilomeetrit sõitnud mootori uue mootori vastu välja vahetamise hüvitamine kaupleja poolt viiks vaieldamatult tarbija rikastumiseni kaupleja arvelt, väljuks kahju hüvitamise piiridest ja oleks vastuolus VÕS § 127 lõikega 1.

Komisjon ise ei kogu tõendeid, vaid lähtub üksnes nendest tõenditest, mis pooled komisjonile esitavad. Komisjon mõõnab, et kui tarbija oleks tõendanud, kui suur oli hammasrihma purunemisest tingitud kahju, siis oleks võinud olla otsus teistsugune – komisjon oleks võinud tarbija nõude osaliselt rahuldada. Et aga vastavaid tõendeid tarbija ei esitanud, ei saa komisjon nõuet ka osaliselt rahuldada.

Eeltoodust tulenevalt jätab komisjon tarbija avalduse rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Meelis Pirn

Meelis Telliskivi
Marianne Metssoon

/allkirjastatud digitaalselt/